

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoCsp/41/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119391439
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:6119391439.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Marianny Hirkovej, v spore žalobcu R Collectors, s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297, zastúpený Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, ako nástupca pôvodného žalobcu Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890 proti žalovanému: F. G., nar. XX.XX.XXXX, C. XXX/XX, XXX XX C., o zaplatenie 3.669,34 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného a žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 1Csp/103/2019-209 zo dňa 18.06.2020 takto

rozhodol:

Potvrdzujúci vyhovujúci výrok prvoinštančného rozsudku v časti o splatnosti priznaného dlhu.

Zrušuje rozsudok v zamietavom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi (v tom čase Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava) 3.174,20 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.169,98 eur od 11.7.2017 do zaplatenia, v splátkach vo výške 89 eur mesačne, splatných vždy k 25. dňu v mesiaci, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia ktorejkoľvek splátky riadne a včas, čím nastane splatnosť celého plnenia.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Rozhodol, že žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci, a to vo výške 73,02 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, domáhala voči žalovanému úhrady 3.669,34 eur s 5 % úrokom z omeškania zo sumy 3.360,70 eur od 11.7.2017 do zaplatenia. Pôvodný žalobca v žalobe uviedol, že so žalovaným mal uzatvorenú zmluvu o úvere, kde mu bol poskytnutý spotrebiteľský úver 3.500 eur. Keďže žalovaný dlh riadne nespĺщал, dostal sa do omeškania. Dlh bol zosplatený dňa 10.7.2017. Úroky z omeškania si žalobca uplatňuje odo dňa nasledujúceho po zosplatení celého dlhu. Istina 3.669,34 eur pozostáva z úrokov vo výške 247,24 eur, a to zmluvných a zákonných, a z istiny dlhu 3.360,70 eur.

Žalobca si pôvodne uplatnil nárok v upomínacom konaní. Keďže proti platobnému rozkazu bol podaný žalovaným odpor, vec bola upomínacím súdom postúpená na ďalšie konanie prvoinštančnému Okresnému súdu Bardejov.

Prvoinštančný súd, Okresný súd Bardejov, zistil, že medzi žalovaným a pôvodným žalobcom Poštová banka, a.s., bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 3.500 eur s úrokovou sadzbou 17,9 % ročne, pri mesačných splátkach 48, ktoré sú splatné k 10. dňu v mesiaci. Termín konečnej splatnosti úveru bol dohodnutý na 10.11.2020. Výška mesačnej splátky predstavovala 107,21 eur mesačne, teda 103,01 eura z titulu úroku plus istiny, ďalej 4,20 eura z titulu poistenia. Výška poslednej splátky predstavovala 106,63 eur, kde poistenie 4,20 eur ostávalo, avšak menila sa len výška splátky úveru na 102,43 eur. RPMN bola dohodnutá na 22,20 %, priemerná RPMN na 12,52 % a odplata za poskytnutie úveru predstavuje 19,34 %. Najvyššia prípustná hodnota odplaty je 25,04 % a celkovú výšku, ktorú musel žalovaný zaplatiť, je 5.145,50 eur. Doba trvania zmluvy bola dohodnutá na dobu určitú do splatenia všetkých záväzkov dlžníka voči banke, vyplývajúcich zo zmluvy. Týmto úverom mal byť zaplatený zostatok úveru v sume 1.671,71 eur. Bolo dohodnutých 48 splátok, ktoré sú splatné v 10. deň príslušného mesiaca. Súčasťou zmluvy bola aj amortizačná tabuľka. V priebehu konania bolo zistené, že žalovaný riadne dlh nesplácal. Výzvou zo dňa 12.6.2017 bol žalovaný pôvodným žalobcom vyzvaný na zaplatenie sumy 460,25 eura do 15 dní od doručenia výzvy. Listina bola podaná na poštovú prepravu 13.6.2017. Keďže k úhrade nedošlo, výzvou zo dňa 10.7.2017 žalovaný vyzval žalobcu na zaplatenie celej istiny 3.669,34 eur, ktorá pozostáva z istiny 3.360,70 eur a úrokov vo výške 247,24 eur, poplatkov 53 eur a poistného 8,40 eur do 10 dní od doručenia predčasného zosplatenia úveru, ktorý nastal 10.7.2017. Listina bola žalovanému doručená dňa 25.7.2017 a lehota na plnenie uplynula 4.8.2017.

Prvoinštančný súd zistil, že medzičasom žalovaný pred podaním žaloby časť dlhu vo výške 330,02 eur zaplatil. Po zosplatení k úhrade nedošlo.

Prvoinštančný súd vec posúdil podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ďalej podľa § 261 ods. 1 písm. b/, § 497, § 499, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, vychádzal zo Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993, a to konkrétne čl. 3 ods. 1, 2, 3, čl. 5, čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 tejto smernice a ďalej vychádzal z ust. § 1 ods. 1, 2, 8 zákona č. 129/2010, z § 2 tohto zákona, z § 9 ods. 1, 2, 6 tohto zákona, z § 11 ods. 1, 2 tohto zákona.

Vychádzal aj z ust. § 52, § 53, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, z ust. § 565, § 563 a § 517 ods. 1, 2 OZ a z § 3 ods. 1 Nariadenia vlády 87/95 Z.z.

Skonštatoval, že záväzkový vzťah vzniknutý medzi stranami sporu, a to Poštovou bankou, a.s. a žalovaným vychádza z úverovej zmluvy zo dňa 2.11.2016 o poskytnutí úveru vo výške 3.500 eur. V danom prípade žalovaný uhradil 330,02 eur, pre neplatenie bol dlh zosplatený k 10.7.2017. Prvoinštančný súd posúdil danú vec ako tzv. absolútny obchod, kde je potrebné aplikovať pre posúdenie uplatneného nároku normy Obchodného zákonníka. Keďže však ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere a ide o spotrebiteľskú zmluvu ako takú, prednostne sa aplikujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch a až následne je potrebné vychádzať z ustanovení Obchodného zákonníka.

Prvoinštančný súd skúmal podmienky uzatvoreného úverového vzťahu a zistil, že v zmluve je nesprávne uvedená výška RPMN. Súd si prepočítal túto výšku RPMN a správne má byť uvedená 22,38 %. Zároveň absentuje uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona 129/2010 Z.z. Absencia týchto náležitostí zmluvy má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b/, d/ tohto zákona. Prvoinštančný súd nemal preukázané, akým spôsobom žalobca overil majetkové pomery žalovaného za účelom zistenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Inak bola zmluva dojednaná platne. Prvoinštančný súd vytkol žalobcovi formu započítania platieb dlžníka najprv na poplatky, úroky a až následne na istinu. Takéto dojednanie je neprijateľné, keďže spôsobuje, že istina úveru ostáva nesplatená a tým pádom je ďalej úročená úrokmi, čo prispieva k nárastu dlhu. Spôsobuje to nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvného vzťahu v neprospech spotrebiteľa.

Prvoinštančný súd poukázal aj na to, že v prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru patria veriteľovi len úroky z úveru odo dňa jeho splatnosti. Po splatnosti úveru mu patria len úroky z omeškania. Tieto však žalobca neuplatňuje. Žalobca má právo na vrátenie len skutočne poskytnutého plnenia, teda reálne poskytnutého úveru v sume 3.500 eur a prípadné právo na úhradu úrokov z omeškania. Tým, že čiastočne bola poskytnutá úhrada vo výške 330,02 eura, žalovaný má právo na vrátenie istiny 3.169,98 eur. Iné plnenia žalovaného na úver neboli preukázané. Preto prvoinštančný súd priznal žalobcovi uvedenú istinu a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne od 11.7.2017 do zaplatenia. Žalobcovi patrí úrok z omeškania vyčíslený a nezaplatený ku dňu zosplatenia úveru vo výške 4,22 eur. Preto súd žalobe vyhovel.

Súd lehotu na splnenie povinnosti uloženej žalovanému určil podľa § 232 ods. 3, 4 CSP v splátkach v sume 89 eur, vzhľadom na nepriaznivú majetkovú rodinnú situáciu a finančnú situáciu a príjem vo

výške minimálnej mzdy. Manželka žalovaného je chorá, nepracuje, je bez príjmu. Prvoinštančný súd určil podmienky splácania týchto splátok. Úhrada dlhu v splátkach neohrozí existenciu žalobcu, ani jeho majetkovú situáciu. K úhrade dlhu by malo dôjsť v lehote do dvoch rokov, teda v primeranej lehote.

Prvoinštančný súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, a to vo vzťahu k istine, úrokom, úrokom z omeškania a prislúchajúcim úrokom z omeškania uplatnených z týchto súm a poplatkov a neprihliadal na argumentáciu žalobcu udávanú v jeho podaniach, ktorá je navyše v rozpore s ustanovením zákonov o ochrane spotrebiteľa. Súd sa neodklonil od ustálenej judikatúry. Neprihliadal na námietky žalovaného. Žalobca nemá nárok na poplatky za upomienky v celkovej sume 53 eur. V prípade tohto poplatku dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie a poplatok predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Táto náhrada nebola ani preukázaná. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné považovať za neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, prípadne podľa § 53 ods. 5 ide o nekalú zmluvnú podmienku. Námietku premĺčania nároku žalobcu považoval za nedôvodnú, pretože k premĺčaniu dlhu nedošlo.

O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 2 CSP a vyčísľil úspech žalobcu v spore.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. V odvolaní uviedol, že medzičasom došlo k zmene skutočností, pretože dňa 6.8.2020 s ním zamestnávateľ ukončil pracovný pomer a je od tohto dňa nezamestnaný a v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce v Bardejove. Navrhol preto, aby odvolací súd zmenil rozsudok tak, aby žalovaný bol povinný zaplatiť žalobcovi sumu aj úrok z pôžičky, len ak bude mať pracovnú zmluvu a bude riadne zamestnaný v pracovnom pomere. Jeho žena je tiež nezamestnaná, aj ona má pôžičku, ktorú splácajú v sume 30 eur mesačne. Žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie aj žalobca Poštová banka, a.s. V odvolaní namietal druhý a tretí výrok napadnutého rozsudku, pretože prvoinštančný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil.

Prvoinštančný súd v odôvodnení rozsudku uvádzal, že v zmluve je nesprávne určená RPMN. Žalobca však trval na tom, že zmluva o úvere vyjadrovala správne údaje o RPMN. Prvoinštančný súd v odôvodnení neuviedol, akým spôsobom dospel k vlastnému výpočtu výšky RPMN a v tomto kontexte je rozhodnutie nepreskúmateľné. Pokiaľ súd pri výpočte RPMN použil internetovú kalkulačku, zo súdnej praxe je zrejmé, že ide o výpočet nepresný.

Žalobca ďalej namietal zistenie prvoinštančného súdu, že zmluva o úvere neobsahuje údaje o predpokladoch výpočtu RPMN, a preto je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Ani v tomto rozsudku prvoinštančného súdu nie je preskúmateľný z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia. Súd nešpecifikoval, ktorý predpoklad výpočtu RPMN v zmluve o úvere absentuje. Zmluva o úvere obsahuje všetky predpoklady pre výpočet RPMN uvedené aj v prílohe č. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Predpokladmi výpočtu RPMN sú premenné dosadzované do vzorca na výpočet RPMN podľa tejto prílohy. Prvoinštančný súd však neuviedol, ktorá z týchto premenných v zmluve absentuje.

Žalobca namietal aj spôsob započítania platieb na poplatky, úroky a istinu. Toto započítanie vychádza o obchodnoprávneho charakteru zmluvy o úvere. Pri uzatváraní zmluvy o úvere sa presne vie, aká bude celková výška nákladov, ak sa bude pridŕžavať zmluvná strana ustanovení zmluvy. Zmluvný vzťah má charakter absolútneho obchodu, a preto podľa § 330 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri plnení peňažného záväzku sa započíta platenie najprv na úroky a potom na istinu, ak dlžník neurčí inak.

Prvoinštančný súd žalobcovi nepriznal bankové poplatky, pretože žalobca v žalobe neuviedol, za aký počet poplatkov požaduje ich úhradu, ani výšku a ani dôvod nároku.

Žalobca namietal, že poplatky vyplývajú zo sadzovníka súdnych poplatkov a pokiaľ si uplatňuje tieto poplatky, majú charakter príslušenstva podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

Preto žalobca žiadal, aby odvolací súd prvoinštančné rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo aby žalobe bolo vyhovené a aby bol žalovaný zaviazaný na náhradu trov konania, ako aj trov odvolacieho konania.

5. Po rozhodnutí prvoinštančného súdu, po podaní odvolania, avšak skôr, ako o odvolaniach rozhodol odvolací súd, žalobca, Poštová banka, a.s., oznámila odvolaciemu súdu, že došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanému na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, uzatvorenej medzi Poštovou bankou, a.s. a spoločnosťou R Collectors, s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8/A Bratislava. Predložil zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 16.10.2020 a žiadal, aby namiesto pôvodného žalobcu, Poštová banka,

a.s., do konania bol pripustený ako žalobca spoločnosť R Collectors, s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava.

Odvolačný súd mal zistené podmienky na postup podľa § 80 CSP, a preto takúto zmenu uznesením č.k. 23CoCsp/41/2020-274 zo dňa 15.4.2021, ktoré sa stalo právoplatné dňa 1.6.2021, pripustil.

6. Odvolačný súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že čiastočne je rozhodnutie prvoinštančného súdu v napadnutom rozsahu správne. Vo zvyšku je potrebné napadnutý výrok prvoinštančného rozsudku zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Žalovaný v odvolaní napadol prvoinštančný rozsudok vo výroku, ktorým mu súd povolil dlh voči Poštovej banke, a.s. splácať mesačne v splátkach po 89 eur, vždy k 25. dňu v mesiaci, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, s následkom straty výhody splátok.

Žalovaný namietal, že aktuálne nemôže dlh uhrádzať, pretože od vyhlásenia rozhodnutia došlo k zmene pomerov tým, že prišiel o zamestnanie a finančné problémy má aj jeho manželka.

Odvolačný súd aplikujúc ust. § 232 ods. 3 CSP skúmal, či je možné odvolaniu žalovaného vyhovieť.

Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je 3 dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

Podľa čl. 16 ods. 3 CSP, v konaní o opravnom prostriedku a v ďalšom konaní nemôže byť rozhodnuté nepriaznivejšie pre stranu, ktorá opravný prostriedok uplatnila.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami je možné konštatovať, že na to, aby sa splnila povinnosť uložená v rozsudku, všeobecne platí lehota (paričná lehota) od momentu právoplatnosti rozsudku. Zákonom stanovená minimálna paričná lehota je 3 dni, vtedy je potrebné plniť súdom stanovenú povinnosť v tejto lehote.

Žalovaný žiadal, aby mu bolo umožnené začať uhrádzať dlh, ktorého zaplatenie mu bolo uložené uhradiť v splátkach, až potom, kedy získa ďalšie zamestnanie, pretože aktuálne o zamestnanie prišiel.

Takáto lehota nie je podľa procesného predpisu prípustná. Žalovaný nekonkretizoval nielen začiatok, od kedy chce svoj dlh splácať a nevedel, či mieni svoj dlh splácať od momentu získania zamestnania uhradiť tento dlh v splátkach. Takéto neurčité oddialenie plnenia povinností vyplývajúce z vykonateľného rozsudku je neprípustné.

Preto odvolačný súd potvrdil rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP, keď prvoinštančný súd umožnil žalovanému dlh splácať v splátkach odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Ak by odvolačný súd uložil žalovanému uhradiť dlh naraz odo dňa právoplatnosti rozsudku, došlo by k porušeniu čl. 16 ods. 3 CSP.

8. Odvolačný súd sa zaoberal namietaným druhým výrokom prvoinštančného rozsudku, kde žalobca namietal nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci.

Pokiaľ ide o uvedené dve námietky, sú explicitne uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Súdna rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ. Táto nesprávnosť môže byť spôsobená buď chybným vyhodnotením návrhov na dôkazov, nesprávnym vyhodnotením vykonaných dôkazov, alebo je tu predpoklad dotvorenia skutkového stavu ďalšími prípustnými prostriedkami procesnej obrany či procesného útoku.

Pod nesprávnym právnym posúdením veci je možné považovať právnu vadu rozhodnutia, kedy prvoinštančný súd na zistený skutkový stav neaplikoval príslušnú právnu normu, alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, prípadne správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

V danom prípade odvolacia námietka žalobcu o nedostatočne zistenom skutkovom stave a nesprávnom právnom posúdení veci je dôvodná, pretože prvoinštančný súd nielenže nemal vo vzťahu k dôvodom zamietnutia uplatneného nároku riadne zistený skutkový stav, ale tým, že nemal riadne zistený skutkový stav, vec aj nesprávne právne posúdil.

Prvoinštančný súd považoval úver poskytnutý žalovanému za bezúročný a bezpoplatkový, pretože nebola správne určená výška RPMN a preto, že chýbajú predpoklady pre výpočet RPMN.

Ako to vyplýva z obsahu uzatvorenej zmluvy (čl. 49 a nasl.), výška RPMN podľa zmluvy, ku dňu uzatvorenia zmluvy dňa 2.11.2016 za zmluvných podmienok dojednaných v tejto zmluve bola stanovená vo výške 22,20 % ročne. Prvoinštančný súd tvrdil, že v tom čase výška RPMN predstavovala 22,38 %. Z obsahu spisového materiálu však nie je možné zistiť, na základe akých údajov a na základe akých skutočností dospel prvoinštančný súd k tomuto prepočtu. V spise sa nenachádza doklad o tom, a ani

súdne rozhodnutie neobsahovalo výpočet výšky RPMN súdom. Preto len samotné konštatovanie o nesprávnosti určenia výšky RPMN je nepreskúmateľné a javí sa byť arbitrárne.

Podľa prvoinštančného súdu neboli uvedené predpoklady výpočtu RPMN priamo v zmluve o úvere.

Z obsahu rozhodnutia prvoinštančného súdu nielen zo skutkových, ale ani z právnych záverov odvolací súd nezistil, ktoré konkrétne údaje považuje prvoinštančný súd za absentujúce a bez ktorých údajov nie je možné náležitým spôsobom vypočítať RPMN. Vstupné údaje tak, ako to namietal žalobca pre výpočet RPMN sú priamo uvedené v zmluve a ich komponenty, resp. jednotlivé informácie, ktoré sú dôležité pre výpočet RPMN, vyplývajú priamo z prílohy č. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., kde je určená rovnica pre výpočet RPMN, ktorej súčasťou sú jednotlivé vstupné údaje, dôležité pre výpočet RPMN. Nie je určené, ktorý údaj chýba.

Záver prvoinštančného súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti pre absenciu vstupných údajov pre výpočet RPMN a pre nesprávnu určenú výšku RPMN je predčasny a nemá oporu ani vo vykovanom dokazovaní a ani v právnom posúdení veci. Rozhodnutie prvoinštančného súdu je tiež v tomto rozsahu nepreskúmateľné.

Prvoinštančný súd v rozsudku uviedol, že nebolo preukázané, akým spôsobom žalobca overil majetkové pomery žalovaného za účelom zistenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Tzv. bonita spotrebiteľa je inštitút, ktorého realizáciu pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí skúmať dodávateľ, teda žalobca. Na to, aby preskúmal bonitu spotrebiteľa, je povinný postupovať dodávateľ za súčinnosti spotrebiteľa podľa § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. Len v prípade, pokiaľ bonita spotrebiteľa nemá náležité zistenie, je možné vyvodzovať následky vyplývajúce z § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010. Konštatovanie prvoinštančného súdu o bonite spotrebiteľa a o nedostatočnom skúmaní tejto podmienky pred uzatvorením zmluvy zo strany dodávateľa nemá náležité zistenia v skutkovom stave a nie je jasné, aké právne závery z neho prvoinštančný súd vyvodzuje, pretože ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. podľa intenzity porušenia tejto povinnosti určuje buď to, že dodávateľ nie je oprávnený od spotrebiteľa požadovať jednorazové splatenie úveru, prípadne pri hrubom porušení takejto povinnosti sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Naviac, pokiaľ prvoinštančný súd chcel hodnotiť spôsob posudzovania bonity spotrebiteľa dodávateľom, v spise sa takéto dôkazy nenachádzali, hoci procesný predpis súdu umožňoval práve v spotrebiteľských veciach vykonať dokazovanie a vyžiadať si aj dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol (§ 295 CSP).

V závislosti od posúdenia otázky, či poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkový, resp. dodávateľ sa žiadneho pochybenia nedopustil a patria mu aj úroky aj poplatky, je možné vyhodnotiť započítanie už poskytnutého plnenia vo výške 330,02 eur žalovaným a vysporiadať sa s § 330 ods. 2 Obch. zák..

9. Prvoinštančný súd v zamietavom výroku vydal nepreskúmateľné rozhodnutie, čím porušil práva strán sporu na spravodlivý súdny proces, konkrétne na riadne a náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a preto odvolaciu súdu neostávalo nič iné, len napadnutý výrok rozsudku prvoinštančného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. V ďalšom konaní úlohou prvoinštančného súdu bude náležitým spôsobom sa vysporiadať s okolnosťami, či zmluva uzatvorená medzi žalobcom (Poštová banka, a.s.) a žalovaným má všetky zákonné náležitosti, či táto zmluva má riadne určenú výšku RPMN, či sú v zmluve riadne uvedené predpoklady pre výpočet RPMN. Pokiaľ prvoinštančný súd zistí, že tomu tak nie je, svoje rozhodnutie skutkovo a právne náležitým spôsobom odôvodní.

Pokiaľ prvoinštančný súd bude mať za to, že pri skúmaní bonity spotrebiteľa žalobca nepostupoval správne, vyzve žalobcu na predloženie listín a následky nezákonného postupu, resp. postupu, ktorý nie je v súlade so zákonom, vyhodnotí.

Prvoinštančný súd sa následne náležitým spôsobom vysporiada aj so započítaním už poskytnutého plnenia.

Nesmie ujsť prvoinštančnému súdu, že z procesného hľadiska v odvolacom konaní došlo na základe žiadosti pôvodného žalobcu Poštová banka, a.s. k zmene žalobcu na nový subjekt, ktorý tvrdí, že je vo veci aktívne vecne legitimovaný.

V konečnom rozhodnutí o veci prvoinštančný súd v súlade s § 396 ods. 3 CSP rozhodne aj o trovách celého konania.

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.